

Kongre tarihçesinden mini sınav

Sevgili meslektaşlarım, değerli okurlar,

Mevsim sınav mevsimi. Kasım 2012'de "Türk Dermatoloji Yeterlik Sınavı" olarak isimlendirilmiş olan sınavın ikincisi Ankara'da yapıldı. "Yeterlik" değil de "yeterlilik" sözcüğünün kullanılmasının daha doğru olacağı yönündeki kişisel takıntımı belirtiverdikten sonra katılımın zorunluluk değil gönüllülük esasına bağlı olduğu bu sınava giren tüm meslektaşlarımı cesaretleri ve deribilime verdikleri önem, sınavın hazırlanması ve uygulanmasında katkısı olan meslektaşlarımı yoğun emekleri ve de tabii ki sınavda başarılı olan dermatologları da "yeterli" bulunmalarından dolayı içtenlikle kutluyorum. Türk Dil Kurumu'nun Büyük Türkçe Sözlüğü'nde yeterli sözcüğünün tanımı üç şekilde yapılmış: Yeterli (sıfat): 1. Bir işi yapma gücünü sağlayan özel bilgisi olan, kifayetli, ehliyetli. 2. Bir görevi, işlevi yerine getirme gücü olan, etkisi olan. 3. Gereksinimlere cevap veren, ihtiyaçları karşılayan¹. Kimbilir belki ileride trafik ehliyetimizin yanında bir de deribilim ehliyetimizi de cüzdanımızda taşıyor olacağız.

Aralık 2012 içerisinde yurdumuzun çeşitli şehirlerinden doçentlik sınavına giren ve başarı göstererek doçent ünvanını kullanmayı hak eden meslektaşlarımın haberlerini aldık. Hem kendileri hem de ülkemiz bilim dünyası adına sevindik, umutlandık. Latince öğretmek, ders vermek fiili olan docere sözcüğünün türevi olan docens sözcüğü günümüzde ağırlıklı olarak Avrupa'daki üniversitelerde kullanılan bir ünvan. Profesör olmadan önceki basamakta bulunan ve üniversitede ders verme yetkinliğine sahip öğretim üyesi anlamına gelen bu kavram Türkçe'de doçent olarak karşılığını bulurken halen Almanya ve diğer Almanca konuşulan ülkeler başta olmak üzere Orta Avrupa ve İskandinavya'da da akademik yapılanma içerisinde yer alıyor. İngiltere'de doçent ünvanına eşdeğer akademik başlık "senior lecturer" iken Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Fransa, İtalya, Japonya ve pek çok diğer ülkede kullanılan "associate professor" terimi bugün bu ünvanın en yaygın kullanım şeklini oluşturuyor. Kullanılan sözcük ne olursa olsun temel düşünce kişinin yüksek eğitim kurumu yani üniversite bünyesinde çalışması ve ders verecek yetkinlikte olması üzerine kurulu². Dünya genelinde hem doçent hem de profesör ünvanlarının üniversiteler tarafından yapılan çeşitli değerlendirmelerle uygun bulunan adaylara verilmesinden farklı olarak ülkemizde doçent ünvanını taşıyabilmek merkezden kurgulanan bir sınav sürecine bağlıdır.

Yeni deribilim doçentlerimizin öğrencilerine verecekleri derslerin hem kendi üniversitelerine hem de tüm deribilim camiasına katkı sağlaması dileklerini sunarken profesörlük kavramına da çok kısaca temas etmeden geçemeyeceğim. Latince açıkça söylemek, iddia etmek, bir mesleği icra etmek anlamları taşıyan profiteor fiilinden türemiş professor sözcüğü de açıklayan, iddia eden, belli bir konuda bilgi birikimi olduğu iddiası bulunan anlamındadır. Günümüzde profesör üniversitede çalışan, sanat ya da bilimde uzmanlaşmış, üst düzey eğitimci olarak tanımlanır³. İran'da bu ünvanın "üstad" sözcüğü ile ifade edilmesi profesörlüğün kapsamını pek çok sözlükten daha net anlatmaktadır doğrusu⁴. Yeni doçentlerimizin üstadlaşmaları sürecinde hem hekimlik hem de akademisyenlik icrasının giderek daha da güç koşullarda gerçekleştiği ülkemizdeki zihinsel emeğe duyulacak saygının artacağı ve gelecekte çağdaş uygarlık düzeyindeki çalışma ortamlarına kavuşabileceğimiz inancını, umudunu taşıyorum.

Bir başka ümidim de bu sınav mevsimi atmosferinde siz değerli okuyucularımızın da küçük bir sınavı ilgi ile karşılayacağınız yönündedir. Dünya deribilim kongreleri tarihçesini gözden geçirmeye başlamış ve ilk kongrenin özetinde kalmış idik. Aşağıda izleyen diğer kongreler ile ilgili birkaç soru var. Hergün hastalarımız, idarecilerimiz ve medya tarafından sınılandığımız için bu sorulara göz atmak sizde ekstra bir gerilim yaratmaz sanırım. Yanıtlar hemen aşağıdadır.

1. 1892 yılında Moritz Kaposi'nin başkanlığında Viyana'da gerçekleşen 2. Dünya Dermatoloji Kongresi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi doğru değildir?

- Rusya'da başlamış olan kolera salgını nedeniyle katılım 300 bilim insanı civarında gerçekleşmiştir.
 - İlk kez bu kongrede çeşitli ilaç, cerrahi malzeme ve tanı araçlarının tanıtımının yapıldığı teknik sergi alanı (stand alanları) oluşturulmuştur.
 - Ana konular sifiliz, lepra, prurigo ve lupus vulgarisdir.
 - Kayıt işlemleri internet aracılığıyla yapılmıştır.
2. 1896'da Londra'da Jonathan Hutchinson başkanlığında gerçekleşen 3. kongrede katılımcılar arasında Lord Lister, Sir James Paget, Raymond Sabourad, Hallopeau, White, Fordyce, Pusey, Unna, Kaposi, Jadassohn, Ehlers, Lassar, Neiser, Jarisch ve Mibelli de bulunmuştur. Ancak aynı yıl içerisinde X ışınlarını keşfederek bu kongrenin en flaş konu başlığını sağlayan, kongre sunumları arasında çok sayıda

radyodermatit, saç kaybı, ülser ve yanık olgusu olmasına, X ışınlarının dermatolojik tedavide kullanımının önemli bir tartışma başlığı olmasına zemin hazırlayan ve de 1901'de bu buluşu ile Nobel Fizik Ödülü'nü kazanacak olan Alman fizikçi kimdir?

3. Londra'daki 3. Dünya Dermatoloji Kongresi'nin toplantı kayıtları için hangisi doğrudur?
- Kitap olarak basılmış ve 957 sayfa tutmuştur.
 - Tüm katılımcılara CD postalanmıştır.
 - Sunum videoları internet ortamından erişilebilecek şekilde hazırlanmıştır.
 - Sunumların ses kayıtları dileyen katılımcılara satılmıştır.
4. Paris'te 1900 yılında gerçekleşen 4. kongrenin başkanı Ernest Besnier dermatolojide hangi terimi ilk kullanan ve bu işlemin kullanımının tanınmasını dünyaya öğretti kimdir?
- Grataj
 - Biopsi
 - Ponksiyon
 - Vitropresyon
5. Paris'teki kongrede Kopenhag'dan Niels Finsen lupus vulgaris sağaltımında bakterisidal etkisi olan müthiş bir yeni sağaltım seçeneğini sundu. Bu buluşu ile de 3 yıl sonra Nobel Tıp Ödülü'nü kazanacaktı. Neydi bu buluş?
6. Dördüncü dermatoloji kongresinin öncekilerden farklı yönü hangisidir?
- Tüm gün süren ve bir konunun enine boyuna tartışıldığı oturumlar
 - Dönemin önemli bilim insanlarının hararetli tartışmaları ile zenginleşen sunumlar
 - Sosyal program: Paris'in güzel köşelerinde gezinti

Evet ben de şimdilik bu köşedeki gezintimizi burada noktalıyorum. Dermatoveneroloji tarihinden çıkartılacak ve geleceğe daha umutla bakmamızı sağlayacak çok ders var. Yazacaklarım önerileriniz doğrultusunda şekillenecektir.

Yazışmak üzere, esenlikler dilerim.

Prof.Dr. Ekin Şavk
Adnan Menderes Üniversitesi
Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Aydın, Türkiye
İletişim: esavk@adu.edu.tr

Yanıtlar:

- d
- Karl Wilhelm Röntgen
- a
- b
- Fototerapi (UV ışınları)
- c

Kaynaklar

- <http://tdkterim.gov.tr/bts/>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Docent>
- <http://en.wikipedia.org/wiki/Professor>
- http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_academic_ranks
- Oumeish OY. Congressus Mundi Dermatologiae Paris 1889-Paris 2002. Clin Dermatol. 2004;22(6):452-60.